

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XI. — Izdan in razposlan 18. dne februarja 1913.

Vsebina: (Št. 24 in 25.) 24. Zakon, s katerim se bolniško zavarovanje razteza na obrate pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva in se skrbi za bolne osebe, ki imajo v teh obratih svoj pridobitek. — 25. Zakon, s katerim se razteza zavarovanje proti nezgodam na obrate pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva.

24.

Zakon z dne 11. februarja 1913. l.,

s katerim se bolniško zavarovanje razteza na obrate pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva in se skrbi za bolne osebe, ki imajo v teh obratih svoj pridobitek.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

Prvi oddelek.

Bolniško zavarovanje.

Člen I.

Vse osebe, ki spadajo kakor poveljniki, častniki in strojniki, osebe moštva ali v katerikoli drugi lastnosti k moštvu tuzemskih pomorskih plovil ali imajo posla v plovstveni službi tuzemstva, v tuzemskih plavalnih ladjenicah, v tuzemski službi za reševanje in otevanje oseb ali reči, kadar se razbijejo ladje, nadalje v službi za straženje, razsvetljava in vzdrževanje tuzemskih vodā, ki služijo pomorskemu prometu, končno osebe, ki imajo v tuzemskem pomorskem ribarstvu svoj pridobitek, so zavarovane, kolikor za nje ni že po zakonu bolniškega zavarovanja, za primer bolezni po določilih tega zakona in, kolikor ne obsega posebnih zaukazov, po določilih zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33)

o bolniškem zavarovanju delavcev v njegovem z zakonom z dne 4. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 39) izpremenjenem besedilu, ter zakona z dne 8. februarja 1909. l. (drž. zak. št. 29).

Na to zavarovanje se uporabljajo, kolikor v tem zakonu ni posebnih zaukazov, določila navedenih zakonov.

Pri pomorskih plovilih, ki nimajo več nego petdeset kosmatih bečev prostornine in niso niti pristojstvo večjega plovila, niti niso urejena za premikanje s paro ali drugimi strojnimi motorji, nadalje pri plovilih, ki so določena za izvrševanje pomorskega ribarstva in niso opremljena s parnimi ali drugimi strojnimi motorji, izvzemši pomožni motor, so zavezani zavarovanju tudi podjetniki, ako spadajo k moštvu plovila.

Člen II.

Zavarovanje se začne s časom, navedenim v členu XVII; pri plovilih pa, ki dobé šele po tem času kakor tuzemske ladje pravico imeti predpisano zastavo, s časom, v katerem nastopi ta pravica.

Člen III.

Dolžnost zavarovanja k moštvu tuzemskih pomorskih plovil spadajočih oseb se razteza tudi na čas, v katerem so izven okoliša, za katerega velja ta zakon.

Minister za notranje stvari je pooblaščen v porazumu s trgovinskim ministrom ukazoma izvzeti od dolžnosti zavarovanja določne kategorije inozemcev, ki služijo samo začasno na tuzemskih pomorskih plovilih za čas potovanja ali v tuzemskih pristanih.

Zavarovanje neha, kadar izgubi tuzemsko plovilo značaj takega plovila, s tem časom, sicer pa kadar neha zavarovanju zavezano opravilo.

Člen IV.

V členu I predpisano zavarovanje se vrši po okrajnih bolniških blagajnicah, obratnih bolniških blagajnicah in društvenih bolniških blagajnicah, omenjenih v šl. 1, 2 in 6, § 11 zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) o bolniškem zavarovanju delavcev.

Člen V.

Za zavarovanje oseb, spadajočih k moštvu tuzemskega pomorskega plovila, je pristojna tista okrajna bolniška blagajnica, v koje okolišu je domovinski pristan ladje.

Izpremembe v organizaciji (§ 12, odstavek 3, zakona o bolniškem zavarovanju) tistih okrajnih bolniških blagajnic, katerim pripadajo kakor udje tudi mornarji, naj izvršuje politično deželno oblastvo v porazumu s pomorskim oblastvom.

Ako se ustanovi taka okrajna bolniška blagajnica na novo ali ako se izpremeni njen ustav, je treba za novi ali izpremenjeni ustav porazumnega odobrenja političnega deželnega oblastva in pomorskega oblastva.

Končno je tudi državno nadzorstvo (§ 19 zakona o bolniškem zavarovanju) nad spredaj oznamenjenimi okrajnimi bolniškimi blagajnicami, kolikor se tiče področja pomorske uprave, izvrševati porazumno sè strani političnih oblastev prve stopnje in c. kr. pristanskih in pomorskih zdravstvenih kapitanov. Na višji stopnji so za to poklicana politična deželna oblastva v porazumu s pomorskim oblastvom, oziroma ministrstvo za notranje stvari v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

Člen VI.

Delodajniki so dolžni zavarovanju zavezane osebe, ki imajo pri njih delo ob času, ko dobi ta

zakon moč, ako njihovo opravilo osnuje, da so udje okrajne bolniške blagajnice, zglasiti pri tej bolniški blagajnici v dobi, ki jo določi politično deželno oblastvo v porazumu s pomorskim oblastvom.

Osebe, ki vstopijo v službo, oziroma izstopijo iz službe po spredaj stoječem času, je prigrasiti in odglasiti najkasneje tretji dan po nastopu teh dejanstev, oziroma pri osebah moštva plovil, ki so v inozemstvu, ko je delodajnik izvedel o njih.

Ako bi se bil postavil pooblaščenec delodajnika v zmyslu člena VIII zakona, s katerim se zavarovanje zoper nezgode razteza na obrate pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva, je spredaj stoječe prigrasjanje in odglašanje naloženo temu pooblaščenču.

Člen VII.

Za podjetnike, zavezane zavarovanju po členu I, zadnji odstavek, veljajo, kolikor se ne uporablja člen VIII, naslednja določila:

1. Te osebe morajo opravljati dotične zglasitve same. Udje začnó biti z dnem, katerega se zglasé. Kdor ne izpolni ali ne izpolni pravočasno zglasilne dolžnosti, zapade kaznim, omenjenim v § 67 zakona o bolniškem zavarovanju.

2. Pravica do podpore se lahko naredi odvisna od tega, da prebije dotičnik čas čakanja, ki se določi v ustavu bolniške blagajnice, ki pa ne sme presegati dobe 14 dni.

3. Prispevke za bolniško zavarovanje morajo plačevati te osebe docela iz svojega. Ustav lahko ukrene posebne zaukaze gledé prispevanja.

4. Za oznamenjene osebe miruje pravica do plačil iz bolniškega zavarovanja, ako zaostanejo s plačevanjem prispevkov več nego štiri tedne po dospelosti. Pravica šele zopet oživi po 14dnevem času čakanja, ko so plačale prispevke.

5. Dodatno terjati prispevke je dopustno samo za dobe ne več nego štirih tednov, računaje nazaj od dneva, katerega se zahtevajo.

S pravili bolniških blagajnic se lahko ukrenejo predpisi, ki se razlikujejo od sprednjih določil, kolikor dotične osebe s tem ne pridejo v neugodnejši položaj gledé svojih pravic in dolžnosti.

Člen VIII.

Za osebe, ki so združene v pridobitnih in gospodarskih zadrugah za pomorsko ribarstvo, velja in sicer tako gledé samostojno pridobivajočih kakor gledé tistih, katerim dajejo opravila, zadruga za delodajnika. Zadruga ima pravice, ki gredó delodajniku (§ 18 zakona o bolniškem zavarovanju), prav tako so ji naložene dolžnosti, ki se tičejo njega.

Zadruga mora vplačevati za vse svoje ude polne prispevke za bolniško zavarovanje. Pravico ima se o tem dogovoriti z ribarskimi podjetniki, ki ji pripadajo. S tem se pa ne izpreminja za te podjetnike delodajnikom v § 36 zakona o bolniškem zavarovanju podeljena pravica osebam, ki jim dajejo delo, odbijati kvoto prispevka, ki jih zadeva, ob rednem plačevanju mezde ali plače.

Člen IX.

Dolžnost bolniške blagajnice plačevati pravilom ustrezajočo bolniško podporo za zavarovano osebo, ki je na potovanju obolela na plovilu, nastopi šele s časom, v katerem se ta oseba izkrca zaradi bolezni. Za začetek bolezni velja pri tem dan izkrcanja.

Ako se izkrca v inozemstvu, je namesto plačil, oznamenjenih v § 6, št. 1, zakona o bolniškem zavarovanju, dajati zvišano boleznino. Zvišba znaša za ladijsko moštvo, izkrcano zaradi obolelosti v čezmorskih pristanih ter v evropskih pristanih Levante, polni znesek zakonite boleznine (§ 6, št. 2, zakona o bolniškem zavarovanju), sicer pa polovico te boleznine. Pogrebne stroške na ladji umrle ali izkrcane zavarovanju zavezane osebe mora plačati bolniška blagajnica do zneska pogrebnine, ki je določen po pravilih.

Z ustavom se lahko določi, da zavarovancem, ki so si bolezen nakopali namenoma ali s krivno udeležbo pri pretepih ali tepežih ali s pijančevanjem, sploh ni podeliti boleznine ali pa jo podeliti samo deloma.

Z dobivanjem bolniške podpore na podstavi določil tega člena se ne izpreminja pravica zaradi bolezni dokončno izkrcanega zavarovanca dobivati najemnino do dokončnega odhoda ladje iz pristana izkrcanja.

Člen X.

Ako se izkrca obolela oseba v pristanu dežel svete ogrske krone, mora poveljnik obvestiti pristojno

bolniško blagajnico po c. kr. pomorskem oblastvu ter naznaniti podatke, ki se tičejo upravičenosti in mere pravic, in za obolelega proti povračilu se strani bolniške blagajnice položiti znesek, ki zadošča dotlej, da bolniška blagajnica najbrže nakaže boleznino.

Tudi pogrebne stroške umrle osebe, ki se mora pokopati v pristanu dežel svete ogrske krone, naj plača poveljnik, ako pristojna bolniška blagajnica ne more posredovati pravočasno, do zneska, določenega z ustavom, predplačno za plovstveno podjetje s pogojem, da jih vrne bolniška blagajnica.

Poveljnik tuzemskega plovila, ki je prisiljen po členu I tega zakona bolniškemu zavarovanju zavezano osebo zaradi obolelosti izkrcati v inozemskem pristanu, mora o tem nemudoma obvestiti pristojni konzulski urad ter naznaniti podatke, ki se tičejo upravičenosti in mere pravic. Konzulski urad je dolžen obolelemu predplačno izročiti boleznino, ki mu gre po tem zakonu, s pogojem, da jo povrne pristojna bolniška blagajnica. Konzulski urad mora dotično bolniško blagajnico takoj obvestiti o tem po pomorskem oblastvu.

Prav tako je ravnati, ako se zavarovanju zavezana oseba, ki je umrla na ladji ali po izkrcanju, pokoplje v inozemstvu.

Ako v pristanskem kraju, kjer se izkrca oseba, ni konzulskega urada, naj poveljnik ladje položi za bolnika proti povračilu se strani bolniške blagajnice znesek, ki je do časa, v katerem bo najbrže posredoval pristojni bližnji konzulski urad, vsaj enak pristoječi bolezni.

Tudi pogrebne stroške umrle osebe mora za plovstveno podjetje predplačno poravnati poveljnik, ako bližnji konzulski urad ne more pravočasno posredovati, do zneska, določenega z ustavom, s pogojem, da jih povrne bolniška blagajnica.

Poveljnik ladje je dolžen ob svojem prihodu v prvem tuzemskem pristanu naznaniti spredaj oznamenjene dogodke pristanskemu uradu, ki mora v treh dneh o tem poročati bolniški blagajnici in hkratu pomorskemu oblastvu.

Člen XI.

Ako se izkrca na tuzemskem plovilu obolela zavarovanju zavezana oseba v inozemskem pristanu, je pristojni konzulski urad dolžen po zaupanju vrednem zdravniku (konzulskem zdravniku) paziti na to, da se obolela oseba zdravi kolikor mogoče primerno.

Po konzulskem zdravniku je poskrbeti tudi za primerno bolniško kontrolo.

Stroški kontrolne službe konzulskega zdravnika zadevajo bolniško blagajnico.

Člen XII.

Z določili pravil bolniške blagajnice je za dobo, dokler so vkrcane po tem zakonu bolniškemu zavarovanju zavezane osebe, določiti manjšemu obsegu zavarovanih plačil ustrezen poseben zavarovalni prispevek.

Natančnejši predpisi za izvrševanje v členu X do XII ukrenjenih določil, zlasti tudi o povračilih, ki jih je dati za stroške zdravniške nadzorovalne službe, so pridržani ukazni poti.

Člen XIII.

V §§ 67 in 68 zakona o bolniškem zavarovanju oznamenjene prestopke kaznujejo, kolikor se tičejo oseb, ki so zavarovane po členu I tega zakona, pristanski in pomorski zdravstveni kapitanati.

O rekurzih, pripustnih po § 70 zakona o bolniškem zavarovanju, odločajo, kolikor se tičejo s tem zakonom uravnanega bolniškega zavarovanja, politična deželna oblastva v porazumu s pomorskim oblastvom, oziroma ministrstvo za notranje stvari v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

Člen XIV.

Pomorsko oblastvo, pristanski uradi in konzulski uradi, ki pridejo v poštev, so dolžni izvršujú svoj delokrog ustrezati zaprosilom, ki jim jih pošilja bolniška blagajnica, oziroma blagajniška zveza, in bolniški blagajnici uradoma pošiljati vsa naznanila, ki bi utegnila biti važna za njo.

Drugi oddelek.

Skrb za bolnike.

Člen XV.

Brodar, oziroma brodersko društvo tuzemskega pomorskega plovila ima dolžnost vsaki osebi izmed moštva ladje, ki je obolela na ladji na potovanju, dajati brezplačno postrežbo. Ta postrežba je brez-

plačno zdravljenje po zdravniku ladje, ako je zdravnik na ladji, nadalje priprava potrebnih lekov in drugih terapevtskih pomočkov, ako jih je kaj na ladji ali ako se dadó spotoma nabaviti.

Isto velja, ako ena izmed oznamenjenih oseb oboli v inozemskem pristanu, v katerem je ladja pristala, ne da bi bilo zaradi njenega stanja jo dokončno izkrcati.

Ako se mora obolela oseba, dokler se plovilo mudi v inozemskem pristanu potovanja, zdravniško zdraviti na kopnem, kar ne ovira, da se pelja z isto ladjo dalje, plača brodar, oziroma brodersko društvo tudi te stroške (vštevši eventualne oskrbne stroške).

Ako se oseba izkrca ali začasno zdravniško zdravi v pristanu avstrijsko-ogrske monarhije, zadenejo stroški bolniško blagajnico.

Člen XVI.

Brodersko društvo zadenejo tudi stroški za prevoz obolelega tuzemca domov v tuzemski pristan, ako ga ni prepeljalo domov podjetje, ki je dolžno brezplačno prevažati domov pomoči potrebne tuzemske mornarje.

Pri tuzemski bolniški blagajnici zavarovani inozemci prejmejo kakor odškodnino za stroške potovanja domov dvamesečno najemnino. Inozemci, ki trajno služijo tuzemskim plovstvenim podjetjem, se morajo, ako zahtevajo, namesto te odškodnine na stroške broderskega društva prepeljati nazaj v tuzemski pristan.

Dotična določila §§ 5, 6 in 9, člen VII v „Editto politico“ z dne 25. aprila 1774. l. so razveljavljena.

Sklepna določila.

Člen XVII.

Ta zakon dobi moč z dnem, katerega se razglasi, izvzemši določila o bolniškem zavarovanju obratov za pomorsko ribarstvo.

Čas, v katerem dobé moč ta poslednja določila, določi ukazoma trgovinski minister v porazumu z ministrom za notranje stvari.

Čas, s katerim se začne veljavnost v členu I oznamenjenega zavarovanja, določi ukazoma minister za notranje stvari v porazumu s trgovinskim

ministrom, nastopiti pa ne sme kasneje nego eno leto po dnevu razglasitve.

Člen XVIII.

Izvršiti ta zakon je poverjeno Mojemu trgovinskemu ministru in Mojemu ministru za notranje stvari.

Na Dunaju, 11. dne februarja 1913. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Heinold s. r.

Schuster s. r.

25.

Zakon z dne 11. februarja 1913. l.,

s katerim se razteza zavarovanje proti nezgodam na obrate pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

Obča določila.

Obseg zavarovanja.

Člen I.

Vse osebe, ki spadajo kakor poveljniki, častniki in strojniki, osebe moštva ali v katerikoli drugi lastnosti k moštvu tuzemskih pomorskih plovil ali imajo posla v plovstveni službi tuzemstva, v tuzemskih plavalnih ladjenicah, v tuzemski službi za reševanje in otevanje oseb ali reči, kadar se razbijejo ladje, nadalje v službi za straženje, razsvetljava in vzdrževanje tuzemskih vodâ, ki služijo pomorskemu prometu, končno osebe, ki imajo v tuzemskem pomorskem ribarstvu svoj pridobitek, so zavarovane, kolikor za nje ni že po zakonu zavarovanja proti nezgodam, proti posledicam nezgod, ki se dogajajo v teh obratih, všteti tiste nezgode, ki nastopijo v obratu zaradi elementarnih dogodkov, ter všteti v členu III (predzadnji odstavek) tega zakona označene oboletosti po določilih tega zakona in, kolikor ne obsega posebnih zaukazov, po določilih zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.) o zavarovanju delavcev proti nezgodam ter zakona z dne 8. februarja 1909. l. (drž. zak. št. 29).

Na to zavarovanje se uporabljajo, kolikor v tem zakonu ni posebnih zaukazov, določila navedenih zakonov.

Člen II.

Zavarovanje se začne s časom, navedenim v členu XXII; pri plovilih pa, ki dobé šele po tem času kakor tuzemske ladje pravico imeti predpisano zastavo, s časom, v katerem nastopi ta pravica.

Člen III.

Dolžnost zavarovanja k moštvu tuzemskih pomorskih plovil spadajočih oseb se razteza tudi na čas, v katerem so izven ozemlja, za katero velja ta zakon.

Minister za notranje stvari je pooblaščen v porazumu s trgovinskim ministrom ukazoma izvzeti od dolžnosti zavarovanja določne kategorije inozemcev, ki služijo samo začasno na tuzemskih pomorskih plovilih za čas potovanja ali v tuzemskih pristanih.

Zavarovanje neha, kadar izgubi tuzemsko plovilo značaj takega plovila, s tem časom, sicer pa kadar neha zavarovanju zavezano opravilo, v katero je všteti tudi prevoz s kopnega na plovilo in obratno.

Zavarovanje se razteza tudi:

- a) na nezgode, ki zadenejo po členu I zavarovane osebe v obratu tuzemskega pomorskega plovila, na katerem imajo opravilo, v izvrševanju njihovega poklica, tudi če ne spadajo k njegovemu moštvu;
- b) na nezgode, ki zadenejo siromašne tuzemske mornarje, kadar se prevažajo domu ali kadar jih vzamejo seboj tuzemske ladje.

Nezgodam, dogajajočim se v obratu, je enačiti oboletosti na koleri, kugi, rumeni mrzlici in beriberi, ki se lotijo zavarovanju zvezanih oseb, ki spadajo k moštvu tuzemskih plovil ali imajo opravila v ladijski službi tuzemstva, res v izvrševanju njihovega poklica.

Zavarovanje pa ne obsega tistih nezgod, ki se pripeté zavarovancu v času dopusta, ki ga ni prebil na ladji, ali v času, v katerem se je bil proti predpisu odstranil s svoje ladje.

Člen IV.

V § 7 zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.) navedeni svojci zavarovanca, ki je bil na plovilu, ki je plulo na morje, gre

pravica do rente za nezgodo, določene za zaostale, v izmeri, ki je tam določena, tudi tedaj.

a) ako se je plovilo potopilo,

b) ako se pogreša

in ako je od tedaj, ko se je dokazno potopilo, ali od zadnje vesti o plovilu poteklo eno leto, ne da bi bila došla verojetna vest o življenju pogrešanca.

Zavarovalnica proti nezgodam lahko zahteva, da svojci zavarovanca, ki zahtevajo rento za nezgodo, na pristojnem sodišču prisežejo v tem zmislu, da o pogrešancu niso dobili drugih nego naznanjenih poročil.

Plačevanje rente.

Člen V.

Plačevanje rente se začne v primeru, navedenem v členu IV, lit. a, s časom, ko se je potopilo plovilo, če je plovilo izginilo (člen IV, lit. b), pa po preteku pol mesca po dnevu, od katerega je zadnja vest o plovilu.

Pravico do rente ugasne, ako se dokaže, da živi zavarovanec, ki je veljal za izginolega.

Nosilec zavarovanja.

Člen VI.

Nosilec v členu I zaukazanega zavarovanja je delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu.

Minister za notranje stvari se pooblašča v porazumu s trgovinskim ministrom po potrebi pri imenovanju delavski zavarovalnici proti nezgodam zaukazati ustanovitev posebnega oddelka s samostojno upravo premoženja za zavarovanje obratov pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva proti nezgodam in ukreniti potrebne odredbe v eventualnih izpremembah v organizaciji zavoda.

Priprava novcev.

Člen VII.

Prispevke, ki jih je plačevati po zakonu z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.), mora plačevati podjetnik zavarovanju zavezanega obrata.

Za podjetnika velja tista fizična ali pravna oseba, za koje račun se vrši obrat, pri pravih plovstvenih obratih, brodar (lastnik ladij), oziroma brogarsko društvo.

Za osebe, združene v pridobitnih in gospodarskih zadrugah za pomorsko ribarstvo, velja zadruga za podjetnika.

C. kr. pomorsko oblastvo v porazumu z dotičnim političnim deželnim oblastvom pa lahko oprosti posamezne zadruge, ki ne oskrbujejo prodaje produktov ribolova za skupni račun, dolžnosti poslovati za podjetnike.

Zastopanje zavarovanju zvezanih obratov.

Člen VIII.

Lastnik tuzemskega plovila, ki ne stanuje na sedežu vpisnega oblastva ali pristanskega in pomorskega zdravstvenega kapitanata, v čigar okraju je domovinski pristan ladje, mora na njegovem sedežu postaviti pooblaščenca.

Solastnikom ter brogarskim društvom, ki so pravne osebe, je vsekakor naložena ta dolžnost.

Ime pooblaščenca ter eventualne izpremembe v njegovi osebi je treba naznanjati tako zavarovalnici kakor vpisnemu oblastvu. Pooblaščenec ima pravico in dolžnost podjetje sodno in izvensodno zastopati nasproti zavarovalnici; podajati mora po zakonu predpisane zglasitve in naznanila in izročati zavarovalne prispevke.

Ako so solastniki (brodarji) postavili zastopnika (dopisnika-brodarja) na sedežu v odstavku 1 tega člena oznamenjenega pristanskega kapitanata ali vpisnega oblastva, velja on tako dolgo za pooblaščenca, dokler se ne poveri drugi osebi po teh določilih potrebno pooblastilo.

Zglašanje zavarovanju zvezanih obratov in njihovih izprememb.

Člen IX.

Ako se začne na novo v členu I tega zakona zavarovanju zvezani obrat pomorskega plovstva in pomorskega ribarstva, mora podjetnik to naznaniti zavarovalnici v Trstu najdalje v 14 dneh od dneva, katerega se začne obrat.

Izpremembe, ki se tičejo po členu I zavarovanju zvezanega obrata, ter ustavitve takega obrata

mora podjetnik naznaniti v enaki dobi od nastopa izpremembe ali ustavitve obrata.

Doba, v kateri mora podjetnik zglašiti po členu I zavarovanju zavezane obrate ali ob času, ko dobi moč ta zakon, že obstoječe obrate, določi ukazoma minister za notranje stvari v porazumu s trgovskim ministrom.

Zavarovalnica proti nezgodam mora o tem postopati po §§ 14 in 18 do 26 zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.).

Podjetniki že zglašanih obratov morajo tudi to, da se je pomorsko plovilo dalo v službo, naznaniti zavarovalnici proti nezgodam v Trstu, in sicer ako je plovilo v tuzemstvu, v 14 dneh računaje od časa, ko se je dalo v službo, pri pomorskih plovilih, ki so v inozemstvu, najdalje v 14 dneh, ko je bil podjetnik obveščen, da je ladja prejela pravico imeti predpisano zastavo.

Izpremembe, ki se tičejo takega plovila (na primer vpis ladje v drug vpisnik, razprema, prodaja, abandon, če se ladja potopi, izgubi), mora podjetnik naznaniti zavarovalnici proti nezgodam v Trstu v enaki dobi od nastopa dotičnih dejanstev, oziroma pri plovilih, ki so v inozemstvu, od časa, ko jih je podjetnik vzel na znanje.

Vpisna oblastva so dolžna delavski zavarovalnici proti nezgodam v Trstu naznanjati vpis pomorskih plovil, njih izbrise ter izpremembe njihovih pomorskih razmer, ki se vpišejo, v najdalje treh dneh po izvršenem vpisu.

Ugovor zoper določitev zavarovalnih prispevkov.

Člen X.

Ugovor, ki ga lahko vloži obratni podjetnik v zmislu odstavka 6, § 23 zakona o zavarovanju proti nezgodam zoper določitev zavarovalnega prispevka, je izročiti pri političnem deželnem oblastvu, ki odloči o tem zaslišavši zavarovalnico in po morda sicer še potrebnih poizvedbah v porazumu s pomorskim oblastvom pridržuje pritožbo na ministrstvo za notranje stvari. To ministrstvo odloči končno javno v porazumu s trgovskim ministrom.

Ogled obratov.

Člen XI.

Po členu I tega zakona zavarovanju zavezane obrate naj ogleda v zmislu § 28, odstavek 1, zakona

o zavarovanju proti nezgodam na zaprosila zavarovalnice, ki jih je pošiljati pomorskemu oblastvu, organ pomorskega oblastva, oziroma pristanskega in pomorskega zdravstvenega kapitanata, v čigar uradnem okraju je ladja.

Ako je zavarovanju zavezano plovilo v inozemstvu, ima zavarovalnica pravico se po pomorskem oblastvu obrniti na konzulski urad, v čigar okolišu se mudi ladja, zaradi zapisa morda potrebnega izvedeniškega izvida.

Predloge zavarovalnice v zmislu § 28, odstavek 3, zakona o zavarovanju proti nezgodam, naj se izdadó zaukazi o uredbah, ki jih mora ukreniti podjetnik v svojem obratu, da se zabranijo nezgode, ter o vedenju, po katerem se morajo v ta namen ravnati zavarovanci, je pošiljati pri obratih, po členu I zvezanih zavarovanju, in pri zavarovanih osebah c. kr. pomorskemu oblastvu v Trstu.

Naznanilo o nezgodah.

Člen XII.

Vsako nezgodo, ki se pripéti na plovilu daljne vožnje ali velike obrežne vožnje na vožnji in s katero se je usmrtila oseba, ki je imela na njem opravilo, ali je dobila telesno poškodbo, ki je imela za posledico smrt ali nesposobnost za delo ne manj nego tri dni, je vpisati v ladijski dnevnik in jo kratko popisati.

Poveljniki plovil male obrežne vožnje in jaht, ki nimajo dolžnosti pisati ladijski dnevnik, morajo pisati poseben izkaz o nezgodah, ki se pripeté na ladji.

Natančnejše predpise o pismenih zabeležkih o nezgodah na pomorskih plovilih naj izda trgovsko ministrstvo v porazumu z ministrstvom za notranje stvari.

O vsakem vpisu take nezgode, ki se je prigodila na ladji na vožnji, mora poveljnik dotične ladje takoj, ko je prispel v pristan avstrijsko-ogrske monarhije, bližnjemu c. kr. pristanskemu uradu, v inozemstvu bližnjemu konzulskemu uradu izročiti prepis, ki ga je podpisal in čigar soglasje z ladijskim dnevnikom, oziroma z izkazom, ki ga je pisati, mora poveriti dotični urad.

Ako se je prigodila taka nezgoda, dokler se je plovilo mudilo v pristanu avstrijsko-ogrske monarhije, mora poveljnik najdalje v petih dneh to pismo naznaniti bližnjemu c. kr. pristanskemu uradu. V inozemstvu je to naznaniti na c. in kr. konzulskemu uradu, v čigar okolišu je ladja.

Ob nezgodah začetkom oznamene vrste, v drugih po členu I zavarovanju zavezanih obratih mora podjetnik tudi najdalje v petih dneh podati naznanilo c. kr. pristanskemu in pomorskemu zdravstvenemu uradu, v čigar okraju se je pripetila nezgoda.

C. kr. pristanski, oziroma c. in kr. konzulski urad mora naznanilo o nezgodi, ko ga je podpisal poveljnik ladje, oziroma obratni podjetnik, poslati zavarovalnici proti nezgodam v Trstu in po eno njegovo kopijo, ki jo je uradno poveriti, c. kr. pomorskemu oblastvu in c. kr. pristanskemu uradu, v čigar okraju je domovinski pristan ladje.

Pri c. kr. pomorskem oblastvu je pisati seznam o nezgodah zgoraj oznamene vrste.

Poizvedovanje o nezgodah.

Člen XIII.

V zmislu § 31 zakona o zavarovanju proti nezgodam naj poizveduje o nezgodah, ki se pripetijo v obratih, po členu I zavezanih zavarovanju, c. kr. pristanski urad, oziroma tisti c. in kr. konzulski urad, kateremu se je poslalo prvo naznanilo o nezgodi.

O zaostalih tuzemca, ki je našel zaradi nezgode v inozemstvu smrt, naj na obvestilo o nezgodi poizveduje c. kr. pristanski urad, v čigar okraju je domovinski pristan dotične ladje.

Rok za zglastev pravic do odškodnine.

Člen XIV.

Zahtevniki odškodnine, za katere se odškodnina ni določila uradoma (§ 34 zakona o zavarovanju proti nezgodam), morajo svojo pravico zglasti pri zavarovalnici proti nezgodam pred pretekom dveh let po nastopu nezgode, sicer se pravica izključi.

Sodelovanje pomorske uprave.

Člen XV.

Pomorsko oblastvo, pristanski uradi in konzulski uradi, ki pridejo v poštev, so dolžni izvršiti svoj delokrog ustrezati zaprosilom, ki jim jih pošilja tržaška zavarovalnica proti nezgodam, in zavodu uradoma pošiljati vsa naznanila, ki morejo biti važna zanj.

Razmerje k drugim zakonitim podporam zavarovanca.

Člen XVI.

Ako je po členu I tega zakona zavarovani osebi, če je obolela zaradi nezgode v obratu, dajal podpore obratni podjetnik ali javne bolniške blagajnice na podstavi zakonitih dolžnosti v dobi, za katero gre podpirancu pravica do rente za nezgodo, preide ta pravica do zneska dane podpore, in ako jo podpora doseže ali presega, s svojo celo višino na podjetnika, oziroma bolniško blagajnico.

Razmerje k zasebnim zavarovalnicam.

Člen XVII.

Na pogodbe, ki so bile sklenjene med zasebno zavarovalnico in podjetnikom enega v členu I navedenih obratov o zavarovanju oseb, ki imajo delo v tem obratu, proti nezgodam pred dnevom razglasitve in kojih doba še ni potekla v času, v katerem se začne veljavnost v členu I oznamenega zavarovanja, se uporabljajo določila drugega odstavka § 61 zakona o zavarovanju proti nezgodam, ako obratni podjetnik naznani zavarovalno pogodbo v treh mesecih po začetku veljavnosti tega zakona pristanskemu uradu, v čigar okraju je zavarovanju zavezani obrat, oziroma vpisnemu oblastvu zavarovanju zavezane ladje ter predloži polico.

Prostovoljno zavarovanje.

Člen XVIII.

Določila členov V in VI zakona z dne 20. julija 1894. l. (drž. zak. št. 168), s katerim se razširja zavarovanje proti nezgodam, veljajo tudi za podjetnike po členu I zavarovanju zavezanih obratov ter za podjetnike po tem zakonu zavarovanju ne zavezanih obratov, ki so v zvezi s pomorskim plovstvom ali pomorskim ribarstvom.

Kazni.

Člen XIX.

Kazni zaradi prestopkov zakonov, oznamenjenih v §§ 51 in 52 zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 4 iz l. 1888.), ki se nanašajo na obrate, zavarovanju zavezane po členu I tega zakona, nalaga, kolikor gre za pomorska plovila (ali njihovo pristojstvo) čigar vpisnik se piše pri pomorskem

oblastvu, pristanski kapitanat v Trstu, pri vseh drugih plovilih ter pri vseh drugih po členu I tega zakona zavarovanju zvezanih obratih tisti pristanski kapitanat, v čigar okraju je domovinski pristan plovila, oziroma dotični obrat.

Prizivi.

Člen XX.

O prizivih (§ 55 zakona o zavarovanju proti neizgodam) odloča v drugi instanci politično deželno oblastvo v porazumu s pomorskim oblastvom, v tretji instanci pa ministrstvo za notranje stvari v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

Prizive je vlagati pri tistem oblastvu, ki je odločilo v prvi instanci.

Zavarovanje proti neizgodam v malem obratu pomorskega plovstva ter pomorskega in obrežnega ribarstva.

Člen XXI.

1. Za moštvo takih pomorskih plovil, ki nimajo več nego petdeset kosmatih bečev prostornine in niso niti pristojstvo večjega plovila niti niso urejena na premikanje s paro ali z drugimi strojnimi motorji,

2. za moštvo tistih plovil, ki so določena za izvrševanje pomorskega ribarstva in niso opremljena s parnimi ali drugimi strojnimi motorji, izvzemši pomožni motor, veljajo nastopna posebna določila:

Zavarovanju so zavezani pri oznamenjenih obratih za plovstvo in pomorsko ribarstvo tudi podjetniki, ako spadajo k moštvu plovila.

Določila členov VIII in XII tega zakona o dolžnosti postaviti pooblaščenca za vsako plovilo, ozi-

roma pisati posebne izkaze o neizgodah, dogajajočih se na ladji, se ne uporabljajo na obrate, oznamenjene v tem členu.

Naznanilo o neizgodi je podati pri teh obratih pisмено ali ustno, in sicer v pristanu avstrijsko-ogrske monarhije na bližnjem c. kr. pristanskem uradu, v inozemstvu pa na c. in kr. konzulskem uradu, v čigar okraju se je prigodila neizgoda. Konzulski urad mora brez odloga obvestiti pomorsko oblastvo o tem.

Sklepna določila.

Člen XXII.

Ta zakon dobi moč z dnem, katerega se razglasi, izvzemši določila o zavarovanju proti neizgodam obratov za pomorsko ribarstvo.

Čas, v katerem dobé moč ta poslednja določila, določi ukazoma trgovinski minister v porazumu z ministrom za notranje stvari.

Čas, s katerim se začne veljavnost v členu I oznamenjenega zavarovanja, določi ukazoma minister za notranje stvari v porazumu s trgovinskim ministrom, nastopiti pa ne sme kasneje nego eno leto po dnevu razglasitve.

Člen XXIII.

Izvršiti ta zakon je poverjeno Mojemu trgovinskemu ministru in Mojemu ministru za notranje stvari.

Na Dunaju, 11. dne februarja 1913. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Heinold s. r.

Schuster s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1913. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1913 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — **8 K.**

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1865. za .	4 K — h	Letnik 1881. za .	4 K 40 h	Letnik 1897. za .	15 K — h
1850. „ .	10 „ 50 „	1866. „ .	4 „ 40 „	1882. „ .	6 „ — „	1898. „ .	6 „ — „
1851. „ .	2 „ 60 „	1867. „ .	4 „ — „	1883. „ .	5 „ — „	1899. „ .	10 „ — „
1852. „ .	5 „ 20 „	1868. „ .	4 „ — „	1884. „ .	5 „ — „	1900. „ .	7 „ — „
1853. „ .	6 „ 30 „	1869. „ .	6 „ — „	1885. „ .	3 „ 60 „	1901. „ .	6 „ — „
1854. „ .	8 „ 40 „	1870. „ .	2 „ 80 „	1886. „ .	4 „ 60 „	1902. „ .	7 „ 50 „
1855. „ .	4 „ 70 „	1871. „ .	4 „ — „	1887. „ .	5 „ — „	1903. „ .	9 „ — „
1856. „ .	4 „ 90 „	1872. „ .	6 „ 40 „	1888. „ .	8 „ 40 „	1904. „ .	5 „ — „
1857. „ .	5 „ 70 „	1873. „ .	6 „ 60 „	1889. „ .	6 „ — „	1905. „ .	6 „ — „
1858. „ .	4 „ 80 „	1874. „ .	4 „ 60 „	1890. „ .	5 „ 40 „	1906. „ .	12 „ — „
1859. „ .	4 „ — „	1875. „ .	4 „ — „	1891. „ .	6 „ — „	1907. „ .	13 „ — „
1860. „ .	3 „ 40 „	1876. „ .	3 „ — „	1892. „ .	10 „ — „	1908. „ .	9 „ — „
1861. „ .	3 „ — „	1877. „ .	2 „ — „	1893. „ .	6 „ — „	1909. „ .	8 „ 50 „
1862. „ .	2 „ 80 „	1878. „ .	4 „ 60 „	1894. „ .	6 „ — „	1910. „ .	8 „ 40 „
1863. „ .	2 „ 80 „	1879. „ .	4 „ 60 „	1895. „ .	7 „ — „	1911. „ .	7 „ — „
1864. „ .	2 „ 80 „	1880. „ .	4 „ 40 „	1896. „ .	7 „ — „	1912. „ .	12 „ 50 „

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počeni z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.